

TOIMETUS JA TALITUS

Kuresaar. Saaremaa Maleva
Staa, kõnetr. 1.

====
KUULUTUSTE HIND:

Kuulutuse küljel 3 s. mm.
esimesel " 5 s. "
teksti osas " 10 s. "

Tea

taja

TALLINNA KESK-
RAHMATUKOGU

Ilmub 2 korda kuus.

Tellimise hind:
postiga aastas — 75 senti.
Tellimisi võtavad vastu kõik malev-
kondade ja kompaniide päalli-
kud ja naiskodukaitse jaoskonda-
de esinaised.

№ 12. (34)

21. juunil 1930 a.

II aastakäik.

Kaitseliidu Saaremaa Maleva Pääliku
Käsk kiri Nr. 32.

Kuresaares, 21. juulil 1930 a.

Maleva viienda aastapäeva puhul soov-
vin kõigile päälikutele, malevlastele ja
naiskodukaitse perele palju õnne ja
jõudu edaspides vastutusrikkas töös ja
tegevuses.

Püsigu edasi malevas senine meele-
olu ja töötahe, mis meid üle on aidanud
kõigist raskustest.

Olgem ka edaspidi igal ajal valmis
tööd tegema meie kalli kodumaa kas-
suks, meie riigi ja rahva heakäekäiguks.
Selleks jõudu ja tahet!

Kaitseliidu Saaremaa maleva päalik.
R. Lints. Kapten,

Kaitseliidu Saaremaa maleva laske-meisterwõistlused

20. juulil 1930 a. Kuresaares, Soode lasterajal.

1. Meisterwõistluste eesmärk.

Laskeosavuse tõstmiseks ja parimate lasturite väljaselgitamiseks korraldab maleva
käesoleval aastal laske-meisterwõistlused.

2. Meisterwõistluste alad

Meisterwõistluste peetakse järgmistel aladel:

- 1) Sõjaväepüüdistel 11 fl. lasturitele — 11 fl. meisterlasturi nime omandamiseks.
- 2) " " " " 1 fl. " " 1 fl. " "
- 3) " " " " " " " " " " " " " " " "
- 4) " " " " " " " " " " " " " " " "
- 5) " " " " " " " " " " " " " " " "
- 6) Püstoliteft — 11 fl. meisterlasturi nime omandamiseks.
- 7) Väiketalibrilistest püüdistel 11 fl. lasturitele — 11 fl. meisterlasturi nime omand.
- 8) " " " " " " " " " " " " " " " "

3. Võistluste aeg ja koht.

Meisterwõistlused malevas viiakse läbi pühapäeval, 20. juulil s. a. kell 8 hommikul alates Kuresaares, Soode lasterajal.

4. Võistlustest osavõtjad.

Maleva meisterwõistlustest võivad võtta osa:

- 1) 11 lasturklassi meistri nime peale — kõik 11 fl. lasturi kutjes kinnitatud 1/l.
- 2) 1 lasturklassi meistri nime peale — kõik 1 fl. lasturi kutjes kinnitatud 1/l.
- 3) Esiklassi meisterlasturi nime peale — kõik esiklassi lasturi kutjes kinnitatud 1/l.
- 4) 11 kütiklassi meistri nime peale — kõik 11 fl. kütiklassi kutjes kinnitatud 1/l.
- 5) 1 kütiklassi meistri nime peale — kõik 1 fl. kütiklassi kutjes kinnitatud 1/l.
- 6) püstoli 11 fl. meistri nime peale — need päälitub, kes 15 lajuga püsti kätt saavutanud vähemalt 90 silma.
- 7) Väiketalibrilise püüsti 11 fl. meistri nime peale — kõik 11 fl. w. kalibr. püüsti lasturid.
- 8) Väiketalibrilise püüsti 1 fl. meistri nime peale — kõik 1 fl. w. kalibr. püüsti lasturid.

Punkt 6 loetletud nõuetele vastavuse väljaselgituseks võivad malevkondate ja fonde päälitub korraldada eraldi eselwõistlusti, wdi wotta aluseks 1928, 1929 ja 1930 a. amelikudel lastmistel saavutatud tagajärjed.

5. Võistlustingimused.

- 1) Sõjaväepüüsti 11 fl. meisterlasturi nime omandamiseks.
 - a) Kaugus: 200 m.;
 - b) märklaud: Kaitseliidu 200 m. künneringiline märklaud;
 - c) laskeasend: lamades kätt;
 - d) padrunit arv: 15, lastakse välja 3 seerias;
 - e) proovilafud kolm;
 - f) lastmise aeg: proovilaskudele piiramatu, iga wõistlusseeria lastakse välja 5 minuti jooksul;
 - g) tagajärgede näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada proovilaskudel — iga ükstu lasu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

Kaitseliidu Saaremaa Malewa
Päälik

Käsk kiri Nr. 29.

Kuresaares, 4. juunil 1930 a.

§ 1.

Alljärgmised kodanikud lugeda wastu-
ndetuks Kaitseliitu — Mõnu malewkonna
toosseisu 30. maist s. a. arwates:

1. Kaun, Wasfili Georgi p. 2. Maripuu, Alwin Wasfili p. 3. Maripuu, Egraf-
Maisja p. 4. Sonn, Maksim Theodori p.
5. Maaber, Matwei Egori p. 6. Jürisson,
Wasfili Timofei p. 7. Toom, Joosep
Wasfili p.

2 iendus: Ljg. Nr. 235.

§ 2.

Alljärgmised kodanikud lugeda wastu-
ndetuks Kaitseliitu — Leifi malewkonna
toosseisu, 30. maist s. a. arwates:

1. Tajane, Aleksander Swani p. 2.
Meis, Joaru Aleksei p. 3. Kuusf, Joann
Aleksei p. 4. Kihtrand, Wasfili Tooma p.
5. Järro, Wladimir Martini p. 6. Trumm,
Andrei Kirilli p. 7. ref. Ipn. Tõnisson,
Juhan Saagu p. 8. Kubi, Wladimir Mar-
tini p. 9. Meis, Aleksander Feodori p.
10. Tatter, Johannes Gustawi p.

2 iendus: Ljg. Nr. 231 ja 230.

§ 3.

Aljargmised kodanikud lugeba wastuwõdetuks Raitfeliitu — Baljala malewtonna koosseisu 30. maist s. a. arwates:

1. Tõll, Aleksandri p. 2. Ait, Nikolai Andrei p. 3. Tult, Johan Priidu p. 4. Treiman, Aleksander Jaani p. 5. Mägi, Feodor Kirilli p.

Siendus: Ljh. Nr. 247.

§ 4.

Aljargmised kodanikud lugeba wastuwõdetuks Raitfeliitu — Malewa Side komando koosseisu, 30. maist s. a. arwates:

1. Mets, Nikolai Kirilli p. 2. Luts, Wladimir Peetri p. 3. Meber, Gerhard Leopoldi p. 4. Wõhrman, Ewald Joosepi p.

Siendus: Ljh. Nr. 273.

§ 5.

Kodanik Drest Mihaili p. Saar lugeba wastuwõdetuks Raitfeliitu — Kurefaare I malewtonna koosseisu, 30. maist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 222.

§ 6.

Malewa Kuulipildujate komando päälitu abi ref. n. In. Paul Waldson lugeba omal palvel — elusanna muutmise puhul — Raitfeliidust wäljaastunuks.

Siendus: Ljh. Nr. 295.

§ 7.

Rinnitan Malewa Kuulipildujate komando päälitu abiks sama komando rühma päälitu ref. lpn. Reinhold Rosenfeldt'i, 30. maist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 295.

§ 8.

Rinnitan Malewa Kuulipildujate komando II rühma päälitaks rühma päälitu abi Johannes Kutt'e ja sama rühma päälitu abiks kl. Feodosi Pruul'i, mõlemad 30. maist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 295.

§ 9.

Määrän Malewa Kuulipildujate komando laskejuhatajaks sama komando päälitu abi ref. lpn. Reinhold Rosenfeldt'i, 30. maist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 295.

§ 10.

Rinnitan Malewa Kuulipildujate komando spordi päälitaks sama komando I rühma päälitu abi Aleksei Mellis'e 30. maist s. a. arwates.

Siendus: Ljh. Nr. 295.

§ 11.

Aljargmised naiskodanikud lugeba wastuwõdetuks Raitfeliitu — naiskodulaitse Baljala jaoskonna koosseisu, 30. maist s. a. arwates:

2) Sõjawäepüüsi I kl. meisterlasturi nime omandamiseks.

- Kaugus: 200 m.;
- märklaud: Raitfeliidu 200 m. kümneringiline märklaud;
- laskeasend: wõistleja lasseb alul 5 lastu lamades käelt; siis 5 lastu püüsti ja lõppeks 5 lastu põlweilt;
- padrunite arv: 15, igast asendist 5 lastu;
- proowilajud: neli.
- lastmise aeg: proowilastudel — piiramatud, iga wõistlusseeria lastakse wälja 5 minuti jooksul;
- tagajärgebe näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

3. Sõjawäepüüsi efilasturi klassi meisterlasturi nime omandamiseks.

- Kaugus: 300 m.;
- märklaud: 300 m. kümneringiline normaal märklaud;
- laskeasend: lamades käelt;
- padrunite arv: 20 (4 seeriat á 5 lastu);
- proowilajud: neli;
- lastmise aeg: proowilastudel piiramatu; iga wõistlusseeria lastakse wälja 5 minuti jooksul;
- tagajärgebe näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

4. Sõjawäepüüsi II kl. meisterkütü nime omandamiseks.

- Kaugus: 300 m.;
- märklaud: 300 m. kümneringiline normaal märklaud;
- laskeasend: wõistleja lasseb wiielasuliste seeriata kaupa alul 10 lastu lamades käelt, siis 10 lastu püüsti ja lõppeks 10 lastu põlweilt;
- padrunite arv 30 (igast asendist 10 lastu);
- proowilajud: 9 (iga asendi eel wõib lasta wälja kuni 3 lastu);
- lastmise aeg: proowilastudel piiramatu; iga wõistlusseeria lastakse wälja 5 minuti jooksul;
- tagajärgebe näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

5. Sõjawäepüüsi I kl. meisterkütü nime omandamiseks

- Kaugus: 300 m.;
- märklaud: 300 m. kümneringiline normaal märklaud;
- laskeasend: wõistleja lasseb wiielasuliste seeriata kaupa alul lamades käelt 20 lastu, siis püüsti 20 lastu ja lõppeks põlweilt 20 lastu;
- padrunite arv: 60 (igast asendist 20 lastu);
- proowilajud: 18 (iga asendi eel wõib lasta wälja kuni 6 lastu);
- lastmise aeg: proowilastudel piiramatu; iga wõistlusseeria lastakse wälja 5 minuti jooksul;
- tagajärgebe näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

6. Püstoli II kl. meisterlasturi nime omandamiseks.

- Kaugus: 25 m.;
- märklaud: Raitfeliidu 25 m. kümnering. püstoli märklaud;
- laskeasend: püüsti käelt;
- padrunite arv: 15 (3 seeriat á 5 lastu);
- proowilajud: kolm —
- lastmise aeg: proowilastudel piiramatu; iga wõistlusseeria lastakse wälja 3 minuti jooksul;
- tagajärgebe näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

7) Wäitkatalibrilise püüsi II klassi meisterlasturi nime omandamiseks.

- Kaugus: 50 m.;
- märklaud: Raitfeliidu 50 m. kümneringiline spordipüüsi märklaud;
- laskeasend: wõistleja lasseb alul 5 lastu lamades käelt, siis 5 lastu püüsti ja lõppeks 5 lastu põlweilt;
- padrunite arv: 15 (igast asendist 5 lastu);
- proowilajud: kolm.

1. Eirel, Erna. 2. Mõisliit, Aabel.
3. Alas, Elise. 4. Dot, Juuli.

Diendus: Vjh. Nr. 246.

§ 12.

Aljargmised naiskõnanitid lugeda was-
tawõdetuks Kaitseleitit — naiskõnanitite
Pihla jaostonna koosseisu, 30. maist s. a.
arwates:

1. Kiwi, Alma. 2. Ernu, Juuli. 3.
Sepp, Juuli. 4. Saar, Wilhelmine. 5.
Mahnel, Emmi. 6. Tomson, Helmi-Bifette.
7. Allit, Marie. 8. Tuisi, Marie. 9. Sill,
Emilie. 10. Laud, Selma. 11. Paiste Ida.
12. Kaufsepp, Martha. 13. Sepp, Helmi.

Diendus: Vjh. Nr. 278.

§ 13.

Aljargmised naiskõnanitid lugeda was-
tawõdetuks Kaitseleitit — naiskõnanitite
Torgu jaostonna koosseisu, 30. maist s. a.
arwates:

1. Wahter, Pauline. 2. Lember, Lilly-
Allbe. 3. Wänt, Juuli. 4. Põhmas, Her-
mine. 5. Ruff, Alma. 6. Murd, Ella. 7.
Murd, Alma. 8. Murd, Miina. 9. Murd,
Melanija. 10. Mõlder, Marie.

Diendus: Vjh. Nr. 284.

§ 14.

Aljargmised naiskõnanitid lugeda was-
tawõdetuks Kaitseleitit — naiskõnanitite
Maasi jaostonna koosseisu, 30. maist s. a.
arwates:

1. Kaawel, Madeshda Maria t. 2.
Kesküla, Olga.

Diendus: Vjh. Nr. 268.

§ 15.

Kustutada 30. maist s. a. arwates Ma-
lewa Kvalipildujate komando koosseisust H.
Ludwig Hohensee, kes õppustest osa ei ole
wõtnud.

Diendus: Vjh. Nr. 295.

R. Lints.

Kapten,

Kaitseleitit Saaremaa
malewa päälit.

Käskliri wäljaantud 4. juunil 1930 a.
ell 1500.

Kaitseleitit Saaremaa Malewa päälit

Käskliri Nr. 30.

Kuresaares, 4. juunil 1930 a.

§ 1.

Olen tänasest kuupäewast alates ajuti-
selt Kaitseleitit Saaremaa malewa päälit
kohuste täitmisele asunud.

Diendus: Kst. Nr. 28 § 1.

§ 2.

Uwalban teadmiseks ja tähtimiseks
Wabariigi Kaitseleitit Ülema käsklirja 31.
maist s. a. Nr. 22 § 1:

f) lastmise aeg: proowilastudel piiramatu, iga wõistlusseeria lastatse wälja
5 minuti jooksul.

g) tagajärgede näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada
proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

8. Wäitkataliibrilise püksi 1 klassi meisterlasturi nime omandamiseks.

a) Kaugus: 50 m.;

b) märklaud: Kaitseleitit 50 m. kümneringiline spordipiisiti märklaud;

c) lasteasend: wõistleja laste wiielasuliste seeriaste kampa alul 10 lastu la-
mades kaelt, siis 10 lastu püsti kaelt ja lõpuks 10 lastu põlwelt;

d) padrunite arw: 30 (igast asendist 10 lastu);

e) proowilastud: 9 (iga asendi eel wõib lasta wälja kuni 3 lastu);

f) lastmise aeg: proowilastudel piiramatu, iga wõistlusseeria lastatse wälja
5 minuti jooksul.

g) tagajärgede näitamine: tabamused märgitakse üles ja antakse wõistlejale teada
proowilastudel — iga üksiku lastu ja wõistluslastudel — iga seeria järele.

13. juunil 1930 a.

R. Lints,

Kapten, malewa päälit.

M. Wäli,

Kapten, wanem instruktör.

„Wiibides möödnud lewadel Pärnu-
maa, Pärnu, Sakalamaa, Petseri, Wõru,
Walga, Narwa ja Wiru malewates ning
lühidalt — piiratud aja tõttu, tutvumedes
nende töö, elu—oluga, meeleolude ja wah-
kordadega märgin tähtimiseks ja järelduste
tegemiseks järgmist:

1) Koosseisu alal: Harilitu ja
normaalse koosseisu muutmise juures näi-
tab kaitseleitit liikmete arw malewates
tõusu. Mõnes malewas on aga lohti ja
kihtisi, mida weel organiseerida tuleb. Tä-
litada nii, nagu kohapeal sai räägitud.
Uute liigete wastuwõtmisel erilisi tähele-
panu endiselt panna riigiustawusele ja
tubliwusele. Samuti ei tohi filmast lasta
wana põhimõtet — üksus on ikka nii, na-
gu on tema päälit. Sellest siis, — rõhlem
rõhku ka allüksuste päälitute walitkul.

2) Relwade alal: Arwult, —
püksi nii mõneski malewas puudus. Meis
malewais, kus relwu pole uutele meestele
wälja anda, uute liigete wastuwõtmist kat-
kestada. Ladudes olewad relwad korda
seada ja wälja anda Instruktõritel relwade
kordaseadmist omal käel jõudsamini teos-
tada ja mitte loota, et peastaabi relwateh-
nitid ka kirpe wahetama peawad.

Laske moona näis tarwilisel ar-
wul olewat. Tagawarad — nõutud normi-
deni täienbada. Wäljaantawad padrunid
lasta sorteerida, et ei leiduks ühes pidemes
kolme sorti padroneid.

Rõhku panna sellele, et rahwa käes
olewad isiklised relwad registreerimist leiaks.
Kaitseleititlaste isikliste relwade „kadumisi“
jälgida paremini.

3) Tehniline warustus pole
mitte igalpool nõuetawalt korras. Instruk-
tor ei anna jäbet; sibe poolid — nässus
j. n. e.

4) Ladude sifemine kord jättis nii mõ-
neski paigas soowida. Polnud igal—pool
püksi püksi tarwilisel arwul; riitli-

tel kaustad segi igasugu warustusartikli-
tega. Tulekustutaja, mis peaks kätte saa-
dawam olema, kui mõni muu asi, wedeles
kolu all kõige kaugemas nurgas, arwates
uksest. Oli ka eeskujulikke ladusi, kus iga
asi omal kohal, sedelid ja plakatid — ar-
wude ja märkidega küljes j. n. e.

Ei sa wiga kirjutada igatõrd ruumide
puudusele ja wähesusele; peawiga — hoo-
litsewa kae puudus. Siin 15. juuniks tõit
korda seada. Malewa päälitutel tihemini
ladudes käia.

5) Ruumid — kellest läbi — peaks
rahuldama nõudeid, kuigi mõnes kohas nad
soowida jätawad. Jätab aga ka mõnes ko-
has soowida ruumide kasutamise kord.

Ruumide walitsemine s. o. hoolitse-
mine, et nad puhtad, kõetud, walgustud
j. n. e. oleks ja peamiselt, et siin koku-
hoitlult talitataks — jätab pea igalpool
soowida. Kusagil ei leidnud inimesi, kes
otsekohe selle eest wastutaks, waid wastu-
lastiwad tõit, s. o. — tegelikult mitte teegi.

Tuleb kohe määrata n. n. ruumide
walitseja.]

6) Majanduslik asjaajamine
ja arwepidamine üldiselt korras,
kuigi mõnes kohas tuli ette üksikuid luba-
tama nähtusi. Meist naelutan kinni järg-
miseb:

1) raharaamat — nõõrimata, pitseeri-
mata, kinnitamata; 2) wararaamatus —
warandus liigitamata, segi petroleum, laske-
moon jne.; 3) parandused mis punasega
tehtud, wastawalt tõestamata; 4) bilanside
all puuduwad allkirjad; 5) bilansi — üks
kordaaastas tehtud; 6) ei tunta bilansi te-
gemise wajadust; 7) krediidite raamatute
pidamine ei sünni selle raamatu mõtteko-
haselt; 8) dokumendid kausta õmblemata;
9) rahalise ülekulude juures ei nõuta pa-
rajal ajal luba ega üleandmisi.

Siin majandus päälitult kiremas korras
wastawad juhtnõõrid ja korradused arme-

pidamiseks ning asjaajamiseks maksma panna.

Omalt poolt käsen lahendamisele võtta warabe liigitamise ühenduses küsimuse materjalide raamatu siseseadmiseks, et wararaamat kujuneks meil stabiilse — u. delba raudwara raamatuks, kuna liitwad ained, nagu põletispuud, petroleum, bensiin, püssiõli j. n. e. eraldi arvestatud saaks.

Samuti pean soovitatavaks wararaamatu pidamises nii talitaba, et paari lehekülje pealt leiduks malewa ülewaatlil warabe seis.

Meile, kes bilanssi teevad olgu teada, et üldiselt wähesse warabe liikumise juures oleks ammugi pooleaasta bilansi nõudmine ära jätud, kui bilansi tegemise peale pole waadatud, — kui asjaolu peale, millal kõige hülpsam leida üles inimlikult nii võimalikult kas wõid puht aritmeetilisi wigu.

Bilansi tehes ei tule töötada ainult armelauaga, et tule puht mehaniliselt arwuusi uuesti ümberkirjutada; bilansi tegemine on — piltlikult öeldud — sijemine enda rewideerimine. Bilansi tehes tuleb sissekandeid rewideerida ja arwuusi wõrrelda dokumentide järel, et võimalikult wõid üles leida.

Kui see selles mõttes sünnib, kaob ka mulje, et nõutakse ülearuist tööd. Kaks korda aastas sekretäri enna si kontrollida pole palju, kuid siis ei pruugi tal ühegi rewidendi ees punastada, waid kindlasti wõib ta rõhutada, et wiga pole.

Malewa päälitute allkirjade puudus raamatutes jätab mule, nagu nad neid hulgal ajal pole näinud. Allkirju tehes tuleb nii mõnigi asi ilmsiks, mida võimalik aeglaste parandada.

Krediitide raamatu pidamise küsimus majandus päälitl kaalumisele võtta.

Kuni mündatusteni tuleb aga nende raamatute pidajail neid pidada jarnaselt, nagu nad mõeldud Teisiti pidades, — s. o. aruonnetest raamatuse sissekanded teha — kaotab krediitide raamat oma mõtte.

Arusaamatuks jäi minule asjaolu, et malewad, mõne paragrahwi wõid punkti kohta ülekulu tehes ehk seda ülekulu ettenähes — ootawad ülekandmise ja ülekulu katmisega kuni aasta lõpuni. Loomulik, et siis wiimase kuu kui ka aasta aruannetega wiitutus tuleb ja nõue — wiie päewa jooksul (5. aprilliks) aruanne peastaapi saata — karmina, koguni arusaamatusena, tundub.

Ujudes üldiselt seiskohal, et ülekululi olla ei tohi, peab mõõdapääsematu juhustel mitte ootama jääma „wiimast päewa“, waid seletusi ja põhjendusi esitades, juba warakult esinema ülekulu katmiseks etteandega aruotamata ülekulu pennipealset täpsust.

Mäide: weebuaris on tunne, et X pa-

ragrahwi järele tuleb aasta lõpuks ütleme 35 krooni ülekulu. Märtsi alul hiljemat lesta paigas nõuda — põhjusi esitades katteks ütleme 40 krooni.

7) Malewate erialgatuse d raamatupidamise, klassifitseerimise liigitamise alal on nime tamis w ä ä r t. Siin on näha sekretäride tööd, mis on püüdnud kõrvalda seda puudust, et peastaap malewate elust laugemal seib ja ei suuda lahendada kõiki elust ettekirjutatud nõudeid.

Igaugused täiendawad registrid, nimekirjad, abiraamatutesed jne. on siseseatud omal algatusel. Rahju ainult, et kontakt puudub malewate wahel ja et nii mõnigi hää asi pole üle antud naabritele. Majandus päälitl ja sekretäri asjast huwitada ja wõrreldes kõiki algatusi, püüda leida neist kõige paremad, mida siis üldistena maksma panna.

Kohapealsetel tegelastel teha aga nii, nagu soovitan, s. o. informeerida peastaapi elukohtade muudatustest ja otsida kontakti üksteisega, ning lewitada kasulikke algatusi.

8) Arhiiwide rajamise asjus pole ühtlust. Mõned malewad on ajetanud 1929 aasta kaustad juba „arhiivi“, kuna mõnedes 1926 aasta kaustad alles käepärast tarwitada.

Peastaabi ülmal selles asjas ühtlustawad korraldused teha samuti ka paberite hoidmise alal.

9) Malewate kroonikat (ajalugu), mida iga malewa pidi pidama, et ei unune sündmused ja et üksford, kui korraga mõeldakse teha, hilja ei oleks, — pole wiimastel aastatel peetud.

See puudus kõrvaldada 1. augustiks.

10) Tegewuse kawad, mis aluseks tööle ja algatusile, on puudulikud. Ja seal, kus nad on, on neis käsitatud peamiselt õpetegewust, kuna üldkawa peab sisaldama kõiki alasi, õigemini kõiki mõtteid ja kawatsusi, mida malewa nii mitmekesises elus nii palju olemas.

Ilma jarnaste kawadeta ei ole mõeldaw enam wähem plaanikindel töö; ilma nendeta wõib kõid kujuneda juhustlikuks.

See on suur puudus, mida kiiremas korras kõrvaldada tuleb.

11) Tegewuse ise, suusõnaliste ettekannete põhjal, arenes rahuloldawalt. Väinud lumeta tali ei soodustanud nii mõndagi kawatsust. Üldiselt aga tundub huwi sõjaliste alade wastu ja siin sääl kahejети, et manöwürid, mis pidid aset leidma ühes kaitsewäega, ära jäid.

12) Sihtidest ja suunadest, mida peastaab on ülesseadnud tegewuse ühtlustamiseks kõigis malewais, — pole selget pilti.

Mäituseks see asjaolu, et on tarwilikult leitud, lasteasjandust mitte unustades, erilist rõhku panema hatata taktikalise külje käsitamisele, oli tumedawõitu ja mitte ai-

nult instruktoreile, waid ka mõnele malewa päälitule. Selle kohta olid aga korraldused tehtud.

Loomulik, et kui ei saada aru, mida tahetakse, siis ka tagajärgi oodata on raske. Siinkohal rõhutan sellepärast eriti, et peastaabi ringkirju tuleb lugeda tähelepanelikult ja püüda selgusele jõuda, — mida tahetakse. Üldiselt, suuniwad ringkirju tuleb lasta lugeda ka instruktoreil, kes mitte linnas ei asu.

Wastawalt malewa päälitule otsusele tuleb ka rajada siis üldine tegevus. Niinult siis, kui kõid ühiste eesmärkide poole rühmawad, on võimalik loota edu.

13) Ehki eespool mainisin juba, et et pole waja luku kontakti naabrite wahel, kriipsutan siin kohal alla, et nii see asi, kus üks ei tea, mis lähem malewa wõid üksus teeb, edasi kesta ei tohi — ja seda alates malewa päälitult ja lõpetades staabi kirjutajatega.

Tuleb tihemalt käia teineteise juures. Algatusi panen arwult wäiksema malewa peale.

Selmistest ribadest ei tohi wälja lugeda, et kontakti puudumine oleks tingitud mingisugusest halvast läbisaamisest. Ümberpöörult, — läbisaamisest ja wakerorra niipalju, kui weenduda jõudsin, on parimad nii wäikseste, seltskonna, omawalitsuste kui ka oma wahel.

Kui peaks juhtuma, et kusagil selles asjas „rebenema“ kipub, siis on malewa päälitule mure kohe kõid võimalikud arusaamatused lahendada.

Meelestama peame itka, et ainult käsi käes töötades wõime sihtisi saawutada.

14) Meeleolu, waatamata kõitjal tunduma majandusrastuste peale, üldiselt malewate koosseisus täitsi rahuldaw ja kindel.

15) Majandus — seltskondlikel summad, — on pea igalpool otsas; mõnel pool koguni wäiksemad wõlad tekkinud. Wõlgade eest hoiatan.

16) Üleminek kompanii arwepidamisele ei ole weel igal pool lõpule wiidud. Tundub, et selleks on aega juba küllalt olnud. 1. aprilliks, mil uus majandusaasta algas, oleks pidanud see igalpool olema läbi wiidud. Läbiwiimisel enesel on mitmekesistust märgata Majandus päälitl siin ühtlustamise mõttes tarwilised korraldused maksma panna.

17) Instruktoreite päewararatu id peaaegu ei peeta. See on suurem wiga. Ega peastaabil neid tarwis ole. Pärast selgitamist need instruktoreid kes päewaraamatuid pole pidanud, said aru, et wiga on tehtud. Ka worm pole tähtis, — kui aga siju oleks. Üks instruktoreid, kes ütles, et temal päewaraamatu pidamiseks kulub päewas neli (!) tundi — kas ei näidanud ta sellega ainult enda töö produktiivjust!

See aga, et instruktorid, kursustel olles olla omavahel otsustanud päewaraamatuid mitte pibada, ei räägi instruktorite kasuks ja näitab ainult seda, et nad pole päewaraamatu mõttest aru saanud.

Juttu tehes aastastest tööaruannetest, mis, arwan wist dieti, — mitte ainult peaftaabil wajalikud pole, — waid ka malewail ja neil ehk rohkemgi, — tuli ilmsiks, et instruktorid, kelle peale aastase töö ja tegevuse aruande kokkuseadmine oli pandud, — hoopis halwas seisukorras olid. Kõrsumise peale, misjuguise materjali alusel ta aruannet hakkab kokku seadma, sest peab ju olema iltagi materjal ja alus ja see wõib olla kõige mitmekülgsem, — wastas küsitaw, et ta olla kompanii päälkute poole pööranud ja need pibawat temale materjali andma.

Arusaadawalt, — igal korralikul kompani päälkikul on ikka jäljed tehtud tööst, — kuid, mis digusega palgaline instruktor, kes wastawate korralduste põhjal on kohustatud teatud tööd tegema, seda tööd (kas wõi osaliseltki, sest saan aru, et instruktori päewaraamat ei suuda haarata kõike tegevust — ei jõua ta ise igalpool olla) weeretab palgata, wabatahtliku tegelase peale. Aga kui kompani päälkik ütleb, et temal pole wõi kaotisi läinud, wõi tema omakorda küsib rühma päälkikult — jne. mis teha siis.

Kordan, et on täielikult teadlik sarnaste andmete kogumise raskuses ja tean ka, et ega ilusate paberitega elu ei juhita ja tööd ei tehta, — aga teisest küljest kahju oleks sellest, kui ei w i i t i t a ilusat tööd, mida malewlastes ja päälkikud nii innukalt teewad, registreeridagi. Wanafõna ütleb, kui koe-raft üle saadud, peab sabast ka üle saama.

18) Tööaruanded, millest eelpool nimetatud, jätawad soowida. Peamiselt puudub kawa, — plaan tööaruannete ja selle kokkuseadmiseks ning wajalikkude materjalide hankimiseks. Lepitakse juhustliku mõttewiisiga ja materjaliga, jättes paljud andmed, mis mitte kaugemal pole, kui teises lanalacas, kahtumata. Ainult ühes kohas nägin korralikult koostatud aruande kawa ja selle kokkuseadmiseks kogutud, sorteeritud ja korraldatud materjali.

19) Töötajajärge de an al ü ü s, läbitöötamine ja sellest wastawate järelduste tegemine jätab samuti soowida. Malewate ulatus on suur, üksusi palju, wõalasti rohkesti — ja kui pole ülewaatliku, wõrdlusti wõimaldawat pilti, wõib tulewikus töökawade kokkuseadmisel ja ka töös nõrkade külgede terwendamine ning üksuse juhtimine kujuneda ühekülgseks ja nõrkused wõiwad jääda pikemaks ajaks nõrkusteks.

Kui midagi on tehtud, korda saadetud, siis peab kohe endalt küsima, kuidas see õnnestus — hästi, halvaste, — wõrrelda sama malewa teiste üksustega teiste malewatega.

Ainult ühes malewas nägin selles asjas tõeste häid kokkuvõtteid ja wõrdlusti. Siin wõis kohe näha terve malewa kõikide alade tegevust püüdnult kujutatud diagrammides. Laskeasapinna hindamiseks üksikute kompanide kohta olid andmed käepärast, kogu- ni — klasifitseerimise liikumine oli wälja toodud.

Saan aru et igal wõel ei leidu häid joonestajaid jne. Aga ka lihtsad joonised ja diagrammid wõimaldawat pildi saamist.

Lühidalt — nii tööaruanded, kui töötajajärge de läbitöötamine wajak kaalumist. Aruandeid ei saa kokkuseada juhustliku materjali põhjal. Kõige pealt peab olema aruande kokkuseadmiseks lühike plaan, kawa, kust näha, mida tahetakse saada. Siis materjalide klassifitseerimine j. n. e.

Ainult ühes kohas nägin sellel ajal tõsist tööd ja tagajärjed ei jäänud tulemata.

Ühe sõnaga — aruannete ja töötajajärge de soelumisele juhin malewa päälkute tähelepanu.

Tööaruannete ja tööandluse küsimused peawad meil paremini arenema. On aeg järte, kus pole intensiivseid wälisid ja instruktorid wõiksid siis omi wõimeid näidata.

20) Malewates on aastate jooksul palju auhindu läbi käinud. On peetud ka rändauhindade liikumise raamatut, kuid enamuses malewatest on raste jälgide auhindade liikumist, raamatud puuduvad täiesti, wõi on neil jäetud wähe ruumi jne.

Selle peale juhin tähelepanu.

21) Sisemise — puht kantseleise korra kohta oleks wõel, et siin mõnes kohas on soowida täpsemat korda. Mõni kapp — oma siffohalest — oli sassis.

Rohkem korda ja täpsust!

22) Peastaabi õpeosakonnal wäljatöötada üldine kantseleide lasterabade märk, mis peab olema lihtne ja mida wõiks asetada kõrgele — latil (mastil) otja, et kaugele juba oleks näha lasterada.

23) Üksikute nähetest, mis siin — jälle filmi puutusid, wõiks niimõndagi nimetada, kuid et kohapeal nende kohta juttu oli, loodan, et need nüüd juba kõrwatatud on.

24) Üldise kokkuvõtena tähendan puhtsüdamlikult: määratu on see töö, mida malewates tehakse ja wäikesed wiperused mis — siin jälle ette tulewad, ei suuda wähenendada seda ülendawat mõju, mida sain malewate töoga tutwunedes.

Täna siin kohal kõiki päälkikuid, instruktooreid, sekretäre ja kirjutajaid — ning eriliselt kõiki wabatahtlikult tööle andunud päälkikuid ja malewlasti tehtud suure töö eest.

Olen kindel, et kui nii edasi läheb, siis ainult edu meie tööd kroonida wõib.

M. Mikk, Leitnant,

K. L. Saaremaa malewa päälkiku aj. kt.

Käskliri wäljaantud 5. juunil 1930 a. kell 500.

Kantseleidi Saaremaa Malewa päälkiku

Käskliri Nr. 27.

Kurejaares, 30. mail 1930 a.

(Järg.)

§ 7.

Järgmised päälkikud, kes 9 m/m. brauning püstoli III liigi harjutused täitnud wiin üle 11 lasterliiki, 6. maist s. a. arwates:

1. W. inst. kvt. Wäli, Mihail-Malewa staab, 2. Mlw. p. ltn. Mikk, Mihail-Kurejaare 1 komp., 3. Rmp. p. abi Kaju, Otto-Kurejaare 1 komp., 4. Rhm. p. Herman Maripuu-Kurejaare 1 komp., 5. Rmp. p. abi Kaal, Anton-Kurejaare II komp., 6. Mlw. p. abi Aksel, Johannes-Leisi komp., 7. Rmp. p. Toop, Peeter-Leisi komp., 8. K-do p. Torn, Aleksander-Side komando, 9. K-do p. Kalm, Mihail-Kuulipild. K-do, 10. Rmp. Laussen, Aleksander-Kuulipild. K-do, 11. Rmp. Rosenfeldt, Reinhold-Kuulipild. K-do.

Diendus: Ljh. Nr. 236

§ 8.

Kinnitan 1930/1931 a. peale ametisse Malewa Side komando üldkoosoleku poolt 19. märtsil 1930 a. walitud komando juhatus järgmises koosseisus:

Juhatus: Kandidaadid:

1) Mürson, Boris 1) Wäli, Aleksander.
2) Wachstein, Frits 2) Mast, Anton.
3) Liim, Oskar.

Komisjoni komisjon: Kandidaadid:

1) Kest, Oskar 1) Wäli, Karl.
2) Teen, Aleksander 2) Treuhold, Ernst.
3) Knuut, Aleksander.

R. Lints.

Kapten,

Kantseleidi Saaremaa malewa päälkik.

Käskliri wäljaantud 30. mail 1930 a. kell 1500.

Käskliri.

Kantseleidi Saaremaa Malewa Päälkiku

Käskliri Nr. 28.

Kurejaares, 4. juunil 1930 a.

Sõidan täna kell 17,30 Tallinna Kantseleidi keskkogu 5. juuni s. a. koosolekule.

Minu arwoleku Kantseleidi Saaremaa malewa päälkiku kohuseid täita Kurejaare I malewonna päälkikul ltn. M. Mikk'il.

Diendus: Ljh. Nr. 299.

R. Lints, kapten.

Kantseleidi Saaremaa malewa päälkik.
Käskliri wäljaantud 4. juunil 1930 a. kell 1500.

Kaitseleitud Saaremaa Malewa Pääliku

Käskkirj Nr. 31

Kuresaares, 11. juunil 1930 a.

§ 1.

Jõudsin 8. juunil s. a. kell 1100 Tallinnast Keskloju koosolekult komandeerimiselt tagasi ja asusin oma ametikohuste täitmisele.

Kuresaare I malewkonna päälitu ltn. M. Miit'i wabastan Kaitseleitud Saaremaa malewa päälitu kohuste täitmiseft.

Diendus: Kst.. Nr. 28. § 1 ja 30 § 1.

§ 2.

Awaldan teadmiseks Wabariigi Kaitseleitud Ülema käskkirja 6. juunist s. a. Nr. 26 § 2:

Awaldan Walgeristi kawaleeride nimekirja:

Saaremaa malew.

1. Malewa juhatusel liige Lemet, Aleksander. 2. Öppurkompanii päälit Warest, Peeter. 3. Upa-Silbi kompanii päälit Leisberg, Willem. 4. Kureaare I komp. ja o päälitu abi Sepp, Eduard. 5. Upa-Silbi komp. rühma päälit Tamm, Oskar. 6. Kureaare I komp. ja o päälit Hart, Julius. 7. Kureaare II komp. päälituabi Kaal, Anton. 8. Kureaare II komp. rühma päälit Paju, Mihkel. 9. Kärla kompanii päälit Smit, Joao. 10. Kärla kompanii päälitu abi Smit, Nikolai. 11. Laimjala komp. päälit res. leitn. Riib, Aleksander. 12. Uuemõisa komp. kaitseleitn. Kaal, Aleksander. 13. Naasi kompanii kaitseleitnane Siinor, Georg. 14. Uuemõisa kompanii päälit Laak, Aleksander. 15. Muhu-Suure komp. päälitu abi Wapper, Mihkel. 16. Hellama kompanii rühma päälit Waske, Johannes. 17. Muhu-Suure komp. kaitseleitnane Kask, Wasfili. 18. Hellama kompanii kaitseleitnane Pallasmaa, Wladimir. 19. Malewa muusika komando kaitseleitnane Reinhardt, Mihkel. 20. Malewa kuulipildujate komando fl. Lausjen, Aleksander.

Diendus: Keskjuhatusel koosoleku protokoll Nr. 63.

§ 3.

Malewa juhatusel liige n. ltn. August Koel lugeda malewa juhatusel esindajana Tallinnas Kaitseleitud Keskloju 5. juuni s. a. koosolekul komandeerimisel olnuks, 4. juunist s. a. kella 17, 30 kuni 8. juunini s. a. kella 1100.

Diendus: Ljh. Nr. 299.

§ 4.

Malewa wanem instruktore kaptene Mihail W'li lugeda minu poolt lubatud

ühendusel korralisel puhusel olnuks, 3. juunist s. a. kuni 9. juunini s. a.

Diendus: Ljh. Nr. 308.

R. Vints.

Kapteen.

Kaitseleitud Saaremaa malewa päälit.

Käskkirj wäljaantud 11. juunil 1930 a. kell 1500.

K. S. Kureaare II malewkonna päälitu

Käskkirj Nr. 3.

7. juunil 1930 a.

§ 1.

Wiin üle Kureaare kompanii kaitseleitlased Karl Tamm e ja Richard Kahu teotajateks liikmeteks 1. maist s. a. arwates. Kompanii päälitul nende käes olew warustus wastu wõtta.

Alus: Juh. protok. Nr. 4 IV. s. a.

§ 2.

Kureaare kompanii lugeda tänafest I p arwates kaherühmaliseks. Kureaare I ja II rühm moodustawad I rühma ja III rühm II rühma.

§ 3.

Juhin üfustel päälitute tähelepanu sellele, et edaspidi awaldan relwade järelwaatuse, kontroll lozumiste j. n. e., mis minu poolt saab teostud, tulemusel käskkirjas

§ 4.

Juhin malewlastel tähelepanu minu Kst. Nr. 1 § 3 (Malewa Teat. Nr. 5 s. a.) „Malewa Teataja“ tellimise asjaz. Malewlastel, kes tellimise raha weel senini tasunud ei ole see hiljemalt 25. VI. s. a. oma kompanii päälitule ära tasuda — Kompanii päälitul kõigi kompanii kaitseleitlastel tellimise raha hiljemalt 1. juuliks s. a. Malewa staapi ära saata.

A. Koel.

Koorem-leitnant

Malewkonna päälit.

K. S. Kureaare II malewkonna päälitu

Käskkirj 4.

10. juuni 1930 a.

§ 1.

Awaldan teadmiseks et Malewa päälit kaptene R. Vints on malewkonna esimeheks auliikmeteks walitud.

Alus: Malewk Juhat. otsus I. VI. s. a. Nr. 8.

A. Koel.

Koorem-leitnant

Malewkonna päälit

Kaitseleitud Rihelkonna malewkonna päälitu

Käskkirj Nr. 1.

Rihelkonnal, 20. mail 1930 a.

§ 1.

Wabastan Rihelkonna kompanii I rühma päälitu Friedrich Riitsoo rühma päälitu kohuste täitmiseft omal palwel 10. maist s. a. arwates.

Diendus: Ljh. Nr. 38.

§ 2.

Määrän Rihelkonna komp. I rühma päälituts res. lipn. Ilmar Rand'i 10. maist s. a. arwates.

Diendus: Ljh. Nr. 38.

§ 3.

Kinnitan malewkonna sanitaar leudsalga järgmises koosseisus: Welster — Poopu Eduard. Öde — Liisa Hohensee. Samariitlane — Tamm Ida. Samariitlane — Maag Marie — kõik 20. V arwates.

Diendus: Sanitaar päälitu ettekanne.

§ 4.

Kinnitan Rihelkonna kompanii welsteriks Jüri Hallit'u. Samariitlasteks Mari-puu Maria, Kristina Alaine ja Wesberg Eliise, kõik 20. maist s. a. arwates.

Diendus: Malewkonna sanitaar päälitu ettekanne.

K. S. Rihelkonna malewk. päälit.

E. Höbenit.

Kaitseleitud Saaremaa Malewa Rihelkonna malewkonna päälitu

Käskkirj Nr. 2.

27. mail 1930 a.

§ 1.

25. mail s. a. Rihelkonnal peetud malewkonna laste- ja spordi wõistlustel tulid kohtadele ja omandasid auhindu:

a) Wintpüsfidest A. klassis:

1) Miit Mihkel	61	filma auhindaks — lauakell (Kümmada f.)
2) Abfeldt Heimar	60	„ „ habemenuga (Malewk. staap).
3) Rand Ilmar	52	„ „ diplom (Rihelk. komp.)
4) Laul Johannes	49	„ „ diplom (Rihelk. komp.)

(Järgneb).